

Γράμμα του Διευθυντή Σύνταξης

Η Ελληνική Καρδιοαγγειακή Ιατρική το Έτος 2012 και Επέκεινα. Το Άμεσο Μέλλον και οι Διαπιστώσεις του Εγγύς Παρελθόντος

ΠΑΝΟΣ Ε. ΒΑΡΔΑΣ

Καθηγητής Καρδιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης

Η ποιότητα της σύνολης καρδιοαγγειακής ιατρικής, όπως διαμορφώθηκε τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια στη χώρα μας, είναι αναμφισβήτητα εξαιρετικά ικανοποιητική και αντίστοιχη της ποιότητας των χωρών της παραδοσιακής δυτικής Ευρώπης.

Η ποιότητα αυτή προσδιορίζεται κυρίως από το επίπεδο της κλινικής πράξης στα δημόσια και ιδιωτικά τριτοβάθμια νοσοκομεία, τον αριθμό και την εκπαίδευση των καρδιολόγων, τεχνικών και νοσηλευτών, τη διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή για την πρόληψη και θεραπεία των καρδιοαγγειακών νόσων και οπωσδήποτε τη διεθνή παρουσία των Ελλήνων Καρδιολόγων στα συνέδρια έρευνας και εκπαίδευσης.

Η ποιοτική εργασία αυτών των χρόνων προσέφερε ανυπολόγιστης αξίας οφέλη, για τους ασθενείς και ταυτόχρονα αυτοπεποίθηση στους Έλληνες πολίτες που έπαυσαν να εξευτελίζουν εαυτούς και τη χώρα τους, με δυστυχή ταξίδια για νοσηλεία, σε χώρες κυρίως της Βόρειας Ευρώπης.

Οι προηγούμενες ευνοϊκές διαπιστώσεις συνυπήρξαν ωστόσο με άλλες, αρνητικές και επαχθείς.

Είναι γεγονός ότι, τα οικονομικά της υγείας ευρύτερα και αυτά της καρδιοαγγειακής ιατρικής ειδικότερα, υπήρξαν αλλοπρόσαλλα και συχνότατα ζημιγόνα για την εθνική οικονομία.

Αλλοπρόσαλλα και αντιφατικά μπορούν να χαρακτηριστούν τα ποικίλα μεγέθη, αφού οι μισθοί των εργαζόμενων ιατρών, νοσηλευτών και τεχνικών υπήρξαν ιδιαίτερα χαμηλοί, το κόστος των επεμβάσεων στα νοσοκομεία αμελητέο, η μακρόχρονη παρακολούθηση των ασθενών χωρίς ειδικούς κωδικούς

κόστους και ασφαλώς τα προγράμματα αποκατάστασης των καρδιοπαθών ανύπαρκτα.

Αντίθετα, το κόστος των διαφόρων υλικών για τη διάγνωση και θεραπεία των καρδιοαγγειακών νόσων, υπήρξε εξαιρετικά υψηλό, συγκρινόμενο μόλις με τις αντίστοιχες τιμές των Ηνωμένων Πολιτειών ή της Ελβετίας.

Το τελευταίο οδήγησε επίσης σε αντιφατικά αποτελέσματα. Τα ασφαλιστικά ταμεία οδήγησαν τους χρόνους αποπληρωμής των εταιρειών υλικών σε χρόνους απαράδεκτα μεγάλους. Οι εταιρείες αυτές οδηγήθηκαν σε εξοντωτικούς δανεισμούς, ενώ παράλληλα υποστήριξαν γενναιόδωρα, νοσοκομεία, ακόμη και το σύνολο σύστημα.

Ένας φαύλος κύκλος, όπου περιέργως οι ασθενείς δεν υπήρξαν τα μεγάλα θύματα. Αντίθετα, σε αυτό το αλλοπρόσαλλο, δαπανηρό και κολάσιμο σύστημα, οι ικανότεροι ιατροί στελέχωσαν τα δημόσια νοσοκομεία.

Σήμερα, τα προηγούμενα αποτελούν παρελθόν. Η χώρα ζει δραματικά τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Οι άνθρωποι του Εθνικού Συστήματος Υγείας αμοίβονται με μισθούς, τουλάχιστον τρεις φορές χαμηλότερους, από αυτούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ασφαλώς δεν είναι μόνοι οι λειτουργοί/υπάλληλοι των νοσοκομείων που αμοίβονται εξαιρετικά χαμηλά. Είναι όμως νομίζω, οι μόνοι που δέχονται τόσο πιεστικά από την κοινωνία, την απαίτηση για εξαιρετική ποιότητα εργασίας. Ο ασθενής συμπολίτης μας ζητά με πείσμα, όπως έχει κάθε δικαίωμα, να απολαύσει στη ζωή του τις νεότερες εξελίξεις της ιατρικής επιστήμης και τεχνολογίας.

Εδώ ακριβώς τίθενται τα τεράστια ερωτήματα:

Έχουν πλέον στη χώρα μας, αλλά και ευρύτερα στην Ευρώπη, τα κοινωνικά ασφαλιστικά συστήματα, αυτήν την ικανότητα; Θα αναγκαστούν οι πολίτες της Ευρώπης, μετά από αιώνες αναπτυγμένου κοινωνικού κράτους, να πληρώνουν από τις οικονομίες τους, τη νοσηλεία τους;

Τα αμέσως επόμενα χρόνια θα είναι σημαντικά, καθώς θα φανεί καθαρά πως διαμορφώνονται οι νέες συνθήκες.

Δυστυχώς, στα νοσοκομεία της χώρας μας, τα πρώτα σημάδια μίας σημαντικής αποψίλωσης και απαξίωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας είναι φανερά. Το επόμενο έτος θα φανεί περισσότερο,

αν η νέα κατάσταση θα επιδεινωθεί.

Είναι όμως ήδη φανερό, ότι έχουν πρακτικά μηδενιστεί, οι πιθανότητες ανανέωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας με νεότερους Ειδικούς.

Οι νέες τεχνικές διάγνωσης και θεραπείας, μόνο περιορισμένα ενδιαφέρουν τις Διοικήσεις των Νοσοκομείων που αγωνίζονται να ισορροπήσουν τα δύσκολα οικονομικά στοιχεία τους, ενώ οι καλύτεροι ειδικοί, σιγά σιγά αποχωρούν.

Οπωσδήποτε, υπάρχει ακόμη ελπίδα. Χρειάζεται όμως πραγματισμός, γνώση και μακρόχρονη εμπειρία στη Διοίκηση. Πρώτιστα, χρειάζεται στρατηγική πενταετίας.